

TÜRKİYE VE ESKİŞEHİR'DE OKUL ÖNCESİ EĞİTİM HİZMETLERİNİN DURUMU

Karşılaştırmalı Analiz, Kapasite, Erişim Düzeyi,
Altyapı ve Politika Önerileri

NİSAN 2026

Özet

Türkiye’de erken çocukluk eğitimi, özellikle 0-2 yaş grubunda son derece düşük katılım oranları ile karşı karşıyadır. OECD verilerine göre 0-2 yaş grubunda katılım oranı yüzde 5’in altındayken, 3-5 yaş grubunda okullaşma oranı yüzde 54 seviyesindedir. Bu durum, Türkiye genelinde 0-5 yaş arası çocukların, ağırlıklı yaş grubu dağılımı dikkate alınarak yüzde 27–28’inin okul öncesi eğitim hizmetlerinden yararlanabildiğine işaret etmektedir. Uluslararası karşılaştırmalar, Türkiye’nin hem OECD hem de Avrupa ülkelerinin gerisinde olduğunu göstermektedir.

Eskişehir örneği, Türkiye ortalamasına kıyasla görece daha olumlu bir tablo sunmaktadır.

Kentte 0–5 yaş grubunda okul öncesi eğitim hizmetlerinden yararlanma oranı yüzde 35,8’dir. Ancak bu oran dahi, çocukların yüzde 64,2’sinin sistem dışında kaldığını göstermektedir. Kentte toplam 18.605 çocuk hizmet alırken, 33.382 çocuk bu hizmetlere erişememektedir.

Yerel ölçekte yapılan analizler, belediyelerin önemli fakat sınırlı bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. **Özellikle Odunpazarı Belediyesi kreşleri, toplam hizmet alan çocukların yüzde 6,3’üne ulaşarak dikkat çekici bir katkı sunmaktadır.**

Altyapı analizine göre, mevcut açığın kapatılması için en az 1.670 dersliğe ve modeline göre 112 ile 334 arasında yeni okul binasına ihtiyaç duyulmaktadır. **Bu ölçek, sorunun; merkezi idare, yerel yönetimler ve özel sektörün birlikte hareket ettiği çok aktörlü bir kamu politikası yaklaşımı ile** çözümlenmesinin zorunlu olduğunu göstermektedir.

1. Giriş

Erken çocukluk eğitimi, bireyin bilişsel, sosyal ve duygusal gelişiminin temellerinin atıldığı kritik bir dönemdir. Bu dönemde sunulan eğitim hizmetleri yalnızca bireysel gelişimi değil, aynı zamanda toplumsal eşitliği, kadın istihdamını ve uzun vadeli ekonomik kalkınmayı doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle gelişmiş ülkelerde erken çocukluk eğitimi, **sosyal devlet politikalarının temel bileşenlerinden biri olarak ele alınmaktadır.**

Erken çocukluk eğitimi; çocukların okula hazır olmasını sağlar, eğitim başarısını artırır, dil gelişimini destekler, sosyal uyumu güçlendirir, dezavantajlı çocuklar için eşitsizlikleri azaltır (**unicef.org/turkiye**).

Ayrıca araştırmalar, erken çocukluk eğitimine katılan çocukların; sınıf tekrarı ve okul terk oranlarının daha düşük olduğunu, işsizlik ve suç oranlarının daha düşük seyrettiğini, yaşam boyu gelirlerinin daha yüksek olduğunu göstermektedir (**unicef.org/turkiye**).

Ekonomist James Heckman'ın çalışmalarında, erken çocukluk eğitimine yapılan yatırımın ekonomik anlamda toplumsal getirisi oldukça yüksek bulunmuştur (**journals.uchicago.edu**). Bu durum, erken çocukluk eğitiminin yalnızca pedagojik değil, kalkınma temelli ekonomik bir yatırım olduğunu da ortaya koymaktadır.

Türkiye'de erken çocukluk eğitimi, özellikle 0–5 yaş aralığında, henüz yaygın ve eşit erişilebilir bir kamu hizmeti niteliği kazanamamıştır. Hizmetlerin önemli bir bölümü özel sektör tarafından sağlanmakta; bu durum gelir düzeyine bağlı erişim eşitsizliklerini derinleştirmektedir. Ayrıca 0–2 yaş grubuna yönelik merkezi idare eliyle kurumsal bakım hizmetlerinin yok denecek kadar sınırlı olması, sistemin yapısal zayıflığını ortaya koymaktadır.

Bu çalışmada spesifik olarak her ne kadar okul öncesi eğitim hizmetleri inceleniyor olsa da genel anlamda eğitim memnuniyet oranı durumun ciddiyetine ışık tutacaktır. Bu anlamda TÜİK'in **Yaşam Memnuniyeti Araştırması**'na göre 2025'te Türkiye'nin en önemli sorunu yüzde 33,8 ile hayat pahalılığı olmuştur. Yoksulluk yüzde 16,5 ile ikinci, eğitim ise 16,1 ile üçüncü sırada yer almıştır. Eğitim hizmetlerinden memnun olduğunu beyan edenlerin oranı 2013'ten itibaren geçen 12 yılda 13 puan düşmüştür. TÜİK araştırmasında, Türkiye'nin en önemli üçüncü sorununun eğitim olduğunu göz önünde bulundurduğumuzda, okul öncesi eğitim hizmetlerini bu araştırmanın dışında sayamaz ve dahi bu hizmetin önemli bir köşe taşı olduğunu belirtebiliriz.

Bu kapsamda, bu rapor, Türkiye'de erken çocukluk eğitiminin mevcut durumunu ortaya koymakta ve bu çerçeveyi yerel ölçekte Eskişehir örneği üzerinden somutlaştırmaktadır. Amaç, mevcut kapasiteyi, erişim düzeyini ve altyapı ihtiyacını analiz ederek politika yapımcılar için veri temelli öneriler geliştirmektir.

2. Türkiye’de Erken Çocukluk Eğitimi

2.1 Katılım Oranları ve Erişim

Millî Eğitim Bakanlığı verilerine göre Türkiye’de 2023 sonu itibarıyla 3-5 yaş aralığında 3 milyon 414 bin 646 çocuk vardır. Okul öncesi eğitim kurumlarına kayıtlı ise 1 milyon 954 bin 202 öğrenci vardır. Bunun 1 milyon 771 bin 860’ı 3-5 yaş aralığındadır. Buna göre 1 milyon 642 bin 786 çocuk, okul öncesi eğitim teorik yaş grubunda olmasına rağmen bu eğitimi alamamaktadır.

3-5 yaş okul öncesi eğitim kurumlarındaki çocuk sayısı bir önceki eğitim öğretim yılına göre de azalmıştır. Resmi istatistiklere göre okul öncesi eğitimdeki öğrenci sayısı 2022-2023 döneminde 2 milyon 55 bin 350’dir. Bu sayı 2023-2024 döneminde 101 bin 148 azalmıştır (**DW Türkçe, 2024**). Bu durum, Türkiye’de okul öncesi eğitimin hem yetersiz hem de kırılğan bir yapıda olduğunu göstermektedir.

2.2 Uluslararası karşılaştırma

2.2.1 0-2 yaş karşılaştırması

OECD, Bir Bakışta Eğitim 2025 raporuna göre, 2023 yılı itibarıyla OECD ülkelerinde 0–2 yaş grubundaki çocukların erken çocukluk eğitimi ve bakım hizmetlerine katılım oranı ortalama yüzde 29 düzeyine ulaşmıştır. Bu oran, son on yılda yaklaşık 9 puanlık bir artışa işaret etmekte ve erken çocukluk hizmetlerinin giderek yaygınlaştığını göstermektedir.

Avrupa Birliği ülkelerinde ise bu oran daha da yüksek olup, 3 yaş altı çocuklarda kurumsal bakım ve eğitim hizmetlerine katılım ortalama yüzde 39 seviyesindedir. Bu durum, erken çocukluk hizmetlerinin Avrupa’da yaygın ve kurumsallaşmış bir sosyal politika alanı haline geldiğini göstermektedir.

Buna karşın Türkiye’de 0–2 yaş grubunda kurumsal bakım ve erken çocukluk eğitimine katılım oranı son derece düşüktür. Güncel OECD değerlendirmelerine göre bu oran **yüzde 5’in altında** kalmaktadır. Bu durum, Türkiye’nin OECD ülkeleri arasında en düşük katılım oranına sahip ülkelerden biri olmaya devam ettiğini göstermektedir.

Uluslararası karşılaştırmalar, Türkiye’nin yalnızca yüksek gelirli ülkelerin değil, aynı zamanda Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinin de gerisinde kaldığını ortaya koymaktadır. Birçok Avrupa ülkesinde 0–2 yaş grubuna yönelik hizmetler, ebeveyn izin politikaları, kamu finansmanı ve yerel yönetimlerin aktif rolü ile desteklenirken; Türkiye’de bu yaş grubuna yönelik kurumsal bakım ve eğitim hizmetleri oldukça sınırlı kalmaktadır.

Bu fark, yalnızca ekonomik gelişmişlik düzeyi ile açıklanamaz. OECD verileri, erken çocukluk hizmetlerinin yaygınlığının büyük ölçüde kamu politikaları, kadın istihdamı, aile destek mekanizmaları ve yerel yönetimlerin rolü ile ilişkili olduğunu göstermektedir. Türkiye’de ise 0–2 yaş grubuna yönelik hizmetlerin büyük ölçüde özel sektör tarafından sunulması ve kamusal kapasitenin sınırlı olması, erişim eşitsizliklerini derinleştiren temel yapısal faktörler arasında yer almaktadır.

Sonuç olarak, uluslararası veriler Türkiye’de 0–2 yaş grubuna yönelik erken çocukluk eğitimi ve bakım hizmetlerinin hem kapsayıcılık hem de kurumsallaşma düzeyi açısından ciddi bir gelişim ihtiyacı içinde olduğunu açık biçimde ortaya koymaktadır.

2.2.2 3-5 yaş karşılaştırması

2025 sonu itibarıyla Türkiye’de 3-5 yaş arası okullaşma oranı yüzde 54 olarak kayıtlara geçmiştir. **(OECD, Bir Bakışta Eğitim 2025 raporu).**

Türkiye’de 5 yaş bireylerde zorunlu okul öncesi programı uygulanmaktadır. Eğitim kademelerine göre bakıldığında, okul öncesinde 5 yaş net okullaşma oranı 2024-2025 eğitim öğretim yılında yüzde 82,53’tür. 5 yaş brüt okullaşma oranı ise yüzde 94,41’dir. **(Millî Eğitim Bakanlığı, Millî Eğitim İstatistikleri-Örgün Eğitim 2024-2025 raporu).** OECD ülkelerinin ortalaması ise yüzde 86’dır. **(OECD, Bir Bakışta Eğitim 2025 raporu).**

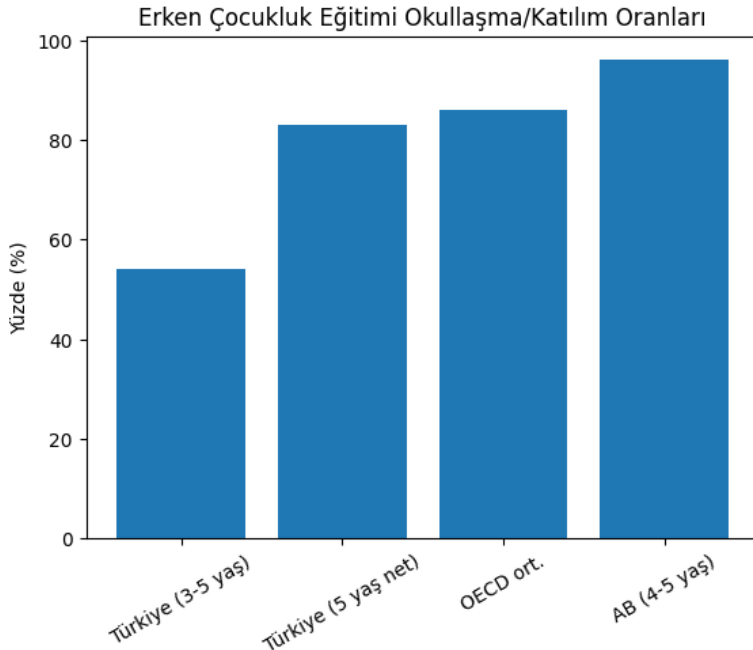
2.2.3. Avrupa ile Karşılaştırma

Avrupa’da okul öncesi eğitimi; sosyal devlet politikalarının parçasıdır, **yerel yönetimler aktif rol oynar**, devlet finansmanı yüksektir, çoğu ülkede 3-5 yaş neredeyse evrensel katılım seviyesindedir. Ayrıca, AB’de 4-5 yaş grubunda erken çocukluk eğitimine katılım oranı yaklaşık yüzde 96’dır. **(unicef.org/turkiye - 2023)**

Bu farkın temel nedenleri şöyle açıklanabilir:

1. Kamu yatırımları
2. Ebeveyn destek politikaları
3. Çalışan ebeveynler için bakım sistemleri
4. Yerel yönetimlerin aktif rolü

0-2 yaş okul öncesi eğitim kurumlarına katılım oranı yüzde 5’in altında olan, 3-5 yaş okul öncesi eğitim hizmetlerinde ise okullaşma oranı yüzde 54 olan Türkiye’de ise sistem, ağırlıklı olarak **ailenin inisiyatifine** bırakılmıştır.

2.3 Yapısal Sorunlar

Türkiye’de okul öncesi eğitimin karşılaştığı başlıca yapısal sorunlar şunlardır:

1. Kamusal kreş ve anaokulu sayısının yetersizliği
2. 5 yaş zorunlu eğitime kadar olan okul öncesi eğitim hizmetlerinin büyük ölçüde özel sektör tarafından sağlanması
3. Gelir düzeyine bağlı erişim eşitsizliği
4. Bölgesel eşitsizlikler
5. Kadın istihdamı ile doğrudan bağlantılı talep artışı

Bu sorunlar, erken yaşta eğitime erişemeyen çocuklarda uzun vadeli eşitsizlikler yaratmaktadır. UNICEF raporları da, Türkiye’de okul öncesi eğitime erişimin OECD ülkelerine kıyasla düşük olduğunu vurgulamaktadır. (unicef.org/turkiye - 2023)

3. Yerel Ölçekte Durum Analizi: Eskişehir Örneği

3.1 Kreşler ve Kapasite

Mart 2026 ESGO araştırmasına göre Eskişehir’de toplam 43 kreş bulunmaktadır. Bu kreşlerde toplam 3.111 çocuk eğitim almaktadır.

Kreşlerin dağılımı şöyledir:

- 19 özel kreşte toplam 1666 çocuk hizmet almaktadır.
- Odunpazarı Belediyesi bünyesinde bulunan 18 kreşte toplam 1179 çocuk hizmet almaktadır.
- Tepebaşı Belediyesi bünyesinde bulunan 5 kreş ve erken çocukluk eğitim merkezinde toplam 182 çocuk hizmet almaktadır.
- Şehir Hastanesi bünyesinde bulunan 1 kreşte toplamda 84 çocuk hizmet almaktadır.

Önemli bulgular:

- Eskişehir’de Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nın açtığı ve yönettiği herhangi bir kreş bulunmamaktadır. (**ESGO, 2026**).
- Eskişehir Osmangazi Üniversite içerisinde yer alan kamu kreşi kapatılmıştır ve Millî Eğitim Bakanlığı’na devredilerek anaokuluna dönüştürülmüştür. Söz konusu kreşin kapatılması, özellikle 0-2 yaş grubu eğitiminde kamusal hizmet kapasitesine olumsuz yansımıştır. (**ESGO, 2026**).

3.2 Anaokulları, Anasınıfları ve Kapasite

Eskişehir İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nden alınan bilgiye göre,
Eskişehir'de;

- Resmi anaokulu sayısı 39'dur,
- Özel anaokulu sayısı 49'dur,
- Anasınıfı sayısı 136'dır,
- Anaokulu derslik sayısı 350'dir,
- Anasınıfı derslik sayısı 239'dur,
- Anaokullarında eğitim gören öğrenci sayısı 9.403'tür,
- Anasınıflarında eğitim gören öğrenci sayısı 6.091'dir.

Yaş bazlı dağılım:

Anaokullarında;

- 3 yaşında eğitim gören 1.511 öğrenci,
- 4 yaşında eğitim gören 3.425 öğrenci,
- 5 yaşında eğitim gören 4.467 öğrenci bulunmaktadır. (Zorunlu)

Anasınıflarında;

- 3 yaşında eğitim gören 78 öğrenci,
- 4 yaşında eğitim gören 787 öğrenci,
- 5 yaşında eğitim gören 5.226 öğrenci bulunmaktadır. (Zorunlu)

Toplamda 15.494 çocuk anaokulları ve anasınıflarında eğitim almaktadır. **(Eskişehir İl Millî Eğitim Müdürlüğü, 2026)**

Kreşler dahil edildiğinde, 0-5 yaş grubunda Eskişehir'de **toplam 18.605 çocuk** okul öncesi eğitimden yararlanmaktadır.

3.3 Nüfus ve Okullaşma Oranı

TÜİK 2024 verilerine göre Eskişehir'de;

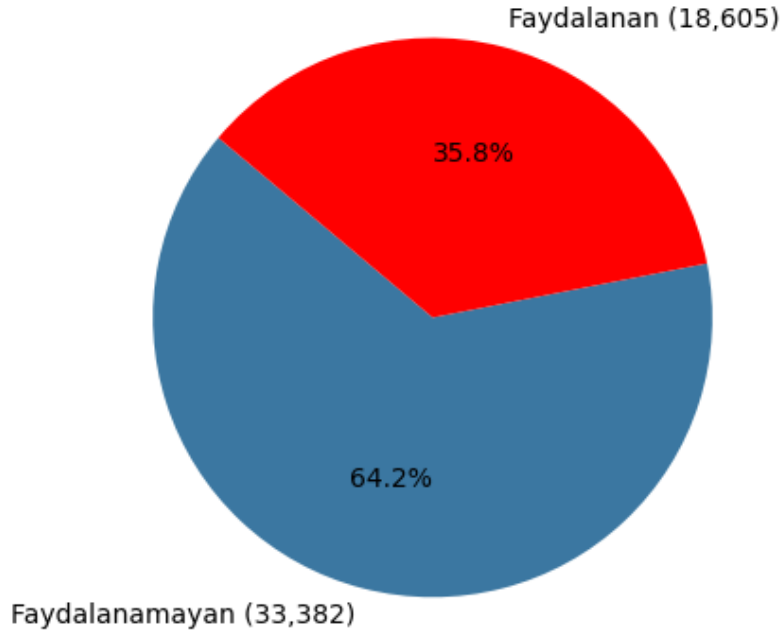
- 0-4 yaş aralığında 42.294 kişi yaşamaktadır,
- 5-9 yaş aralığında ise 54.305 kişi yaşamaktadır.

Her ne kadar 5 yaş grubuna ilişkin TÜİK'in yayınladığı herhangi veri olmasa da, eğitim zorunluluğu olan 5 yaşındaki bireylerin sayısı anaokulları ve anasınıflarına kayıtlı öğrencilerden çıkarılabilir. Buna göre (alternatif eğitim alanlar ve hiç erişimi olmayanlar hariç) 5 yaş grubu sayısı ≈ 9.693 olarak kabul edildiğinde, 0-5 yaş toplam nüfus 51.987'dir.

Bu durumda;

- 0-5 yaş okul öncesi eğitim hizmetlerinden faydalanan kişi sayısı 18.605, 0-5 yaş okul öncesi eğitim hizmetlerinden faydalanamayan kişi sayısı ise 33.382 olarak karşımıza çıkmaktadır.
- Buradan hareketle, Eskişehir'de kamu ile özel eğitim kurumları birlikte değerlendirildiğinde 0-5 yaş arası okul öncesi eğitim hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 35,8 olarak karşımıza çıkmaktadır.
- Sistem dışı kalan, yani Eskişehir'de 0-5 yaş arası okul öncesi eğitim hizmetlerinden faydalanmayan/faydalanamayan kişilerin oranı yüzde 64,2'dir.

Eskişehir 0-5 Yaş Okul Öncesi Eğitim Durumu

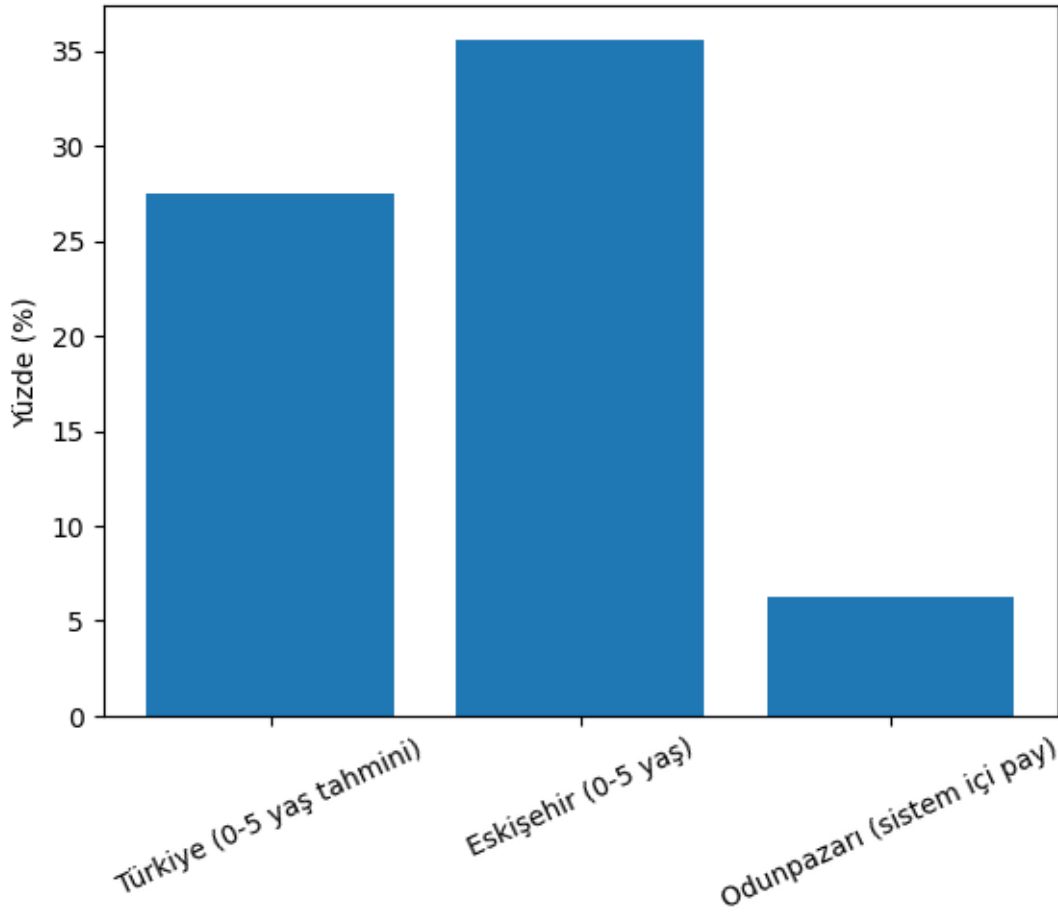
Önemli bulgu:

OECD verilerine göre; Türkiye’de 0–2 yaş çocukların kreş ve bakım kurumlarına kayıt oranı yüzde 5’in altındadır. 3-5 yaş arası okullaşma oranı ise yüzde 54’tür.

Bu verilere dayanarak;

- Türkiye’de 0-5 yaş arası eğitim hizmetlerinden faydalanma/okullaşma oranı ağırlıklı yaş grubu dağılımı dikkate alınarak yüzde 28-30 bandında kabul edilebilir,
- Eskişehir, 0-5 yaş arası yüzde 35,8 okul öncesi eğitim hizmetlerinden faydalanma/okullaşma oranı ile Türkiye ortalamasının üzerinde değerlendirilebilir.
- Odunpazarı Belediyesi kreşleri, Eskişehir’de okul öncesi eğitim hizmetlerinden yararlanan çocukların yüzde 6,3’üne ulaşmaktadır. Başka bir ifadeyle, sistem içerisinde yer alan her **100 çocuktan 6’sı** Odunpazarı Belediyesi kreşlerinde eğitim almaktadır. Bu da yerel yönetimlerin bu alandaki önemli katkısını göstermekte; belediyelerin, bu yönde devlet desteği aldığı takdirde katkısını görünür biçimde artıracakları öngörülmektedir.

Okul Öncesi Eğitim Katılım Karşılaştırması

3.4 Altyapı İhtiyaç Analizi

Kreşlerden sorumlu Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Anaokulları ve Anasınıflarından sorumlu Millî Eğitim Bakanlığının kreş ve anaokulu/anasınıfı yönetmeliklerine göre, sınıf/derslik kapasitesi en fazla 20 kişidir.

Buna göre;

- Eskişehir'de okul öncesi eğitim hizmetlerinden faydalanamayan toplam **33.382 çocuk** için **1.670 sınıf/derslik** gerekmektedir.
- 100 kişilik 5 sınıflı okul öncesi eğitim modelinde, **334 okul binası** gerekir.
- 200 kişilik 10 sınıflı modelde **167 okul binası** gerekir.
- 300 kişilik 15 sınıflı modelde **112 okul binası** gerekir.

Not: Bu hesaplamalar dersliklerin tam kapasite ile çalıştığı varsayımına dayanmaktadır. Fiili kullanım oranları, öğretmen, bütçe, bölgesel bazlı dağılım gibi unsurlar dikkate alındığında ihtiyaç duyulan derslik ve okul sayısının daha yüksek olacağı değerlendirilmektedir.

4. Politika Önerileri

4.1 Kamusal kapasitenin artırılması, parçalı yapının ortadan kaldırılması

- Millî Eğitim Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı koordinasyonunda **yaygın kamu yatırımı** yapılmalıdır.
- Özellikle 0–2 yaş grubu için **kamusal kreş modeli** oluşturulmalıdır.

4.2 Yerel yönetimlerin güçlendirilmesi

- Belediyelere, kreş hizmetlerinin yaygınlaştırılabilmesi için **merkezi bütçeden pay ve teşvik** sağlanmalıdır.

4.3 0–5 yaş için kademeli zorunlu eğitim

- Mevcut 5 yaş zorunluluğu **4 yaşa**, orta vadede **3 yaşa** çekilmelidir.
- Bu dönüşüm altyapı yatırımları ile eş zamanlı yürütülmelidir.

4.4 Finansal erişim mekanizmaları

- Düşük ve orta gelirli aileler için **kreş destek fonu** oluşturulmalıdır.
- Özel sektörün fiyatları denetlenmeli ve **erişilebilirlik kriterleri** belirlenmelidir.

4.5 Entegre bakım ve eğitim sistemi

- Eğitim + bakım + beslenme hizmetlerini içeren **bütüncül erken çocukluk modeli** kurulmalıdır.
- Kadın istihdamı politikaları ile doğrudan entegre edilmelidir.

4.6 Veri temelli planlama

- Yerel düzeyde düzenli **mahalle ihtiyaç haritalaması** yapılmalıdır.
- Nüfus, göç ve sosyoekonomik veriler planlamaya entegre edilmelidir.
- 0-2, 2-3, 3-4, 4-5, 5-6 yaş bakım verileri düzenli yayımlanmalı, veri şeffaflığına özen gösterilmelidir.

4.7 İşletmelere düzenli denetim, yaptırım, teşvik

- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 30. Maddesine dayanılarak çıkarılan, 16 Ağustos 2013 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 'Gebe veya Emziren Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Yönetmeliğin 13. Maddesi' ile **işverenlere işyerlerinde Emzirme Odası ve Kreş açma zorunluluğu** getirilmiştir.
- Buna göre iş yerinde 150'den fazla kadın çalışan bulunması halinde 0-6 yaş aralığında çocuğu bulunan çalışanların çocuklarını bırakması ve bakımı için çalışma yerinden ayrı ve çalışma yerine yakın olacak şekilde kreş/yurt bulundurulması zorunludur. Erkek çalışanlardan çocuğunun annesi vefat etmiş veya velayeti kendisine verilmiş olanların da 150 işçi hesabına dâhil edilerek kreş/yurt imkânlarından yararlandırılması gerekmektedir.

- Dolayısıyla, ilgili kanuna tabi işletmelere sıklıkla denetim gerçekleştirilmeli, kanunu uygulamayan işletmelere kanundan gelen cezai yaptırımlar uygulanmalı ve hali hazırda yeterli olmayan cezai yaptırım derecesi arttırılmalıdır.
- Kreş açan işletmelere verilen teşvik oranları, işletmenin çalışan sayısına göre kademeli olarak arttırılmalıdır.

5. Sonuç

Bu raporun ortaya koyduğu veriler, Türkiye’de erken çocukluk eğitiminin artık **yapısal bir kamu politikası meselesi** haline geldiğini açık biçimde göstermektedir. Özellikle 0–2 yaş grubunda neredeyse yok düzeyinde olan kamusal/kurumsal okul öncesi eğitim hizmetleri ile 3–5 yaş grubunda dahi sınırlı kalan erişim, sistemin bütüncül bir şekilde yeniden ele alınması gerektiğine işaret etmektedir.

Eskişehir, Türkiye ortalamasının üzerinde bir erişim oranına sahip olsa da, mevcut durumun yeterli olmaktan uzak olduğu ortadadır. Çocukların yüzde 64,2’sinin sistem dışında kalması, okul öncesi erişimin ciddi ölçüde sınırlı olduğunu göstermektedir. **Odunpazarı Belediyesi** gibi yerel yönetimlerin katkısı önemli ve değerli olmakla birlikte, mevcut kapasite ile bu açığın kapatılması mümkün değildir.

Rapordaki yerel ölçekli altyapı ihtiyacına ilişkin hesaplamalar, yüzlerce yeni okul ve bin 500’ün üzerinde derslik gereksinimini ortaya koyarak, erken çocukluk eğitiminin ölçek olarak **ulusal düzeyde planlanması gereken bir yatırım alanı** olduğunu göstermektedir. Bu ölçekte bir ihtiyacın yalnızca yerel yönetimler ya da piyasa mekanizmaları ile karşılanması gerçekçi değildir.

Dolayısıyla temel mesele bir kapasite eksikliğinden öte, **merkezi yönetimin politika tercihi meselesidir**. O halde, politika tercihinin göre gelecekte iki sonuç öngörülebilir. Erken çocukluk eğitimi ya sınırlı erişime sahip, büyük ölçüde özel sektörün belirlediği ve eşitsizliklerin derinleştiği bir hizmet olarak kalacak ya da güçlü kamusal yatırımlar, yerel yönetimlerin desteklenmesi ve bütüncül sosyal politikalarla herkes için erişilebilir bir hak haline gelecektir.

Sonuç olarak, erken çocukluk eğitimi Türkiye için yalnızca bir eğitim politikası değil; **eşitlik, kalkınma ve toplumsal refahın belirleyici unsurlarından biridir**. Bu alanda atılacak adımlar, ülkenin gelecekteki insan sermayesini ve toplumsal yapısını doğrudan şekillendirecektir. Bu nedenle gecikilen her yıl, derinleşen eşitsizlikler ve artan sosyal/ekonomik maliyetler anlamına gelmektedir. İhtiyaç duyulan şey, pansuman niteliğindeki uygulamalar değil; güçlü, kararlı ve kapsayıcı bir kamusal dönüşümdür.

TÜRKİYE VE ESKİŞEHİR'DE OKUL ÖNCESİ EĞİTİM HİZMETLERİNİN DURUMU

Karşılaştırmalı Analiz, Kapasite, Erişim Düzeyi,
Altyapı ve Politika Önerileri

NİSAN 2026